

Vår dato
13.06.2018
Deres dato
26.04.2018

Vår ref.
2018/1795
Deres ref.
201406586-10

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Att: Eirik Bjørkhaug

Svar på høring av konsesjonssøknad - Skotfoss kraftverk - Skien kommune.

NVE har mottatt søknad fra Akershus Energi Vannkraft AS (AEV) om konsesjon for videre drift av Skotfoss kraftverk i Skien kommune.

NVE vedtok i brev av 06.09.2017 at Skotfoss kraftverk skulle kalles inn til konsesjonsbehandling etter vannressursloven §66. Kraftverket utnytter fallet i Skotfoss i øvre del av Skienselva.

Bakgrunnen for vedtaket er behov for å sette vilkår som ivaretar fiskebestandene i vassdraget.

Kraftverkseierne ble bedt om å utarbeide søknad om konsesjon med fokus på løsninger som ivaretar toveis fiskevandring forbi Skotfoss kraftverk.

NVE ønsker synspunkter på forhold rundt eksisterende kraftverk og begrunnede forslag til avbøtende tiltak som kan redusere skadene og bedre miljøforholdene i vassdraget. Hovedtema for søknaden er løsninger som ivaretar toveis fiskevandring forbi kraftverket.

Fylkesmannen anmodet i brev til NVE den 19.11.2014 om å innkalle Skotfoss kraftverk til konsesjonsbehandling. Fylkesmannen begrunnet dette med behovet for å få satt vilkår om å sikre vandringsveier for fisk (spesielt anadrom fisk) og at det gjennom konsesjoneringen kunne gis hjemmel for å pålegge fiskeundersøkelser i Skiensvassdraget.

AEV hevdet i brev til NVE at problemstillingene Fylkesmannen tok opp kunne løses gjennom lokal dialog.

Fylkesmannen anmodet på nytt i brev av 01.07.2016 til NVE om innkalling med bakgrunn i at dialogen mellom regulant og Fylkesmann ikke hadde ført til tilstrekkelig konkretisering av løsninger for fisken i vassdraget.

NVE befarte kraftverkene i Skienselva sammen med kraftverkseierne, Fylkesmannen og Skien kommune for å vurdere avbøtende tiltak for fisk og for å vurdere behovet for innkalling av de konsesjonsfrie kraftverkene i Skienselva til konsesjonsbehandling.

NVE har samtidig også innkalt Eidet kraftverk (Eidet I og Eidet II) til konsesjonsbehandling. NVE har bedt om at Skagerak kraft AS, Skiens Aktiemølle ASA og Broene 6 AS samarbeide om å utarbeide konsesjonssøknad knyttet til kraftproduksjonen i denne delen av Skienselva. Søknaden skal gi en beskrivelse av den anadrome fiskens vandringssystem.

Løsninger som ivaretar toveis fiskevandring forbi kraftverkene (opp og nedvandring) skal være hovedtema i søknadene. Oppsummering av dagens kunnskap og forslag til undersøkelsesprogram som skal komme fram til tiltak som sikrer opp og nedvandring for fisk i Skiensvassdraget skal være hovedmålet.

NVE har anbefalt at undersøkelsesprogrammet som skal angi riktige løsninger knyttet til fiskens opp og nedvandring i vassdraget gjøres i samarbeid mellom kraftverkseierne i Skien og Skotfoss.

Søknad med undersøkelsesprogram

Akershus Energi (Skien kraftproduksjon AS) søkte konsesjon etter vannressursloven §8, om konsesjon for kraftproduksjon ved Skotfoss kraftverk datert 23.03.2018.

Det er framlagt forslag til undersøkelsesprogram hvor en del problemstillinger drøftes. I forslag til studiedesign blir det framhevet behov for å definere målsetninger og å belyse problemstillinger i ulike segmenter av vassdraget og det det må anvendes riktig metodikk som kan gi svar på ulike problemstillinger med stor grad av sikkerhet og som samtidig sikrer liten grad av ulike tolkninger.

Fylkesmannen er av den oppfatning at det kan diskuteres hvilke arter som skal inngå i undersøkelsene, men at hovedfokus må være på laks, sjøørret, ål og havniøye.

Overlevelsen langs vandringsrutene til disse artene må kartlegges. Kartleggingen må foregå langs hele vandringsruten slik at dødelighet kan beregnes og tiltak kan settes inn for å sikre tilstrekkelig overlevelse i henhold til gitt målsetting.

Målsettingene må settes i henhold til angitte krav om god økologisk tilstand for fisk i henhold til Vanddirektivet (vannforskriften).

Skotfoss

Kapittel 4 og 5 beskriver hhv. avbøtende tiltak og forslag til undersøkelsesprogram. Disse baserer seg i stor grad på Kraabøl (2018). Det fokuseres på å se hele anadrom strekning i sammenheng, noe vi synes er bra. Forslaget til undersøkelsesprogram kunne med fordel vært noe mer detaljert, med konkrete tidsrammer. Det bør ikke være slik at innholdet i denne oppfattes som endelig. Etter som man får ny kunnskap er det kanskje andre tiltak som bør settes i verk. Vi vil gjerne poengterer at fiskefaglig kvalifisert personell må følge opp denne prosessen i tiden fremover – også i den tiden det må ta frem til vedtak og videre saksgang. Planlagt oppstart av undersøkelser i 2019 er sentralt for å kunne få startet prosess med å øke kunnskapsgrunnlaget. Bedret kunnskapsgrunnlag er eneste veien mot presise løsninger, og som reduserer faren for at en bygger noe som ikke fungerer (og som koster penger). I alt synes vi dette foreløpig ser bra ut, og ved eventuell høring av detaljplan vil vi kunne gå i nærmere detalj på planene for avbøtende tiltak.

Vi er av oppfatningen at hensynet til fisk og fiskevandring i størst mulig grad løses gjennom konsesjonen med tilhørende vilkår. Vedtak fra NVE bør ikke hvile på premisser om kommende pålegg fra miljøforvaltningen, selv om slike pålegg kan være et viktig virkemiddel senere.

Det må utarbeides en plan for å etablere gode vandingsløsninger forbi alle kraftverkene i nedre del av Skiensvassdraget mellom Bryggevannet og Skotfoss.

Vi viser for øvrig til igangsatte tiltak knyttet til Klosterfoss og bygging av ny fiskepassasje i Møllefossen i Skien.

Fylkesmannen stiller seg positiv til oppstart av prosjektet før en eventuell konsesjon foreligger om kraftverkseierne måtte ønske dette. Miljøforvaltningen vil bidra i dette arbeidet.

Fylkesmannen er av den oppfatning at undersøkelser må gjennomføres så raskt som mulig, slik at adekvate løsninger (best tilgjengelig teknologi) kan tas i bruk for å nå miljømålet om sikre opp og nedvandringssløsninger for aktuelle arter og at tiltakene kan pålegges knyttet til vilkårene i konsesjonen og bli operative så snart som mulig.

Med hilsen

Hans Bakke
miljøverndirektør

Arne Kjellsen
senioringeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Kopi: Miljødirektoratet